

KÓRHÁZPEDAGÓGIA PEDAGÓGUS-SZAKVIZSGÁRA FELKÉSZÍTŐ SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK Eng.sz.:FNYF/956-2/2019

Képzésvezető: Dr. Pornói Imre főiskolai tanár

Képzési idő: 4 félév

Szakképzettség megnevezése: Szakvizsgázott pedagógus (kórházpedagógia szakterületen)

A felvétel feltétele:

aa, óvodapedagógus, tanító, gyógypedagógia, szociálpedagógia alapképzési szakok valamelyikén szerzett oklevél, vagy

ab, tanár szakképzettség

és

b, legalább három év pedagógus munkakörben eltöltött szakmai gyakorlat.

A képzés célcsoportja:

Azok a pedagógusok, akik abszolút gyermekcentrikusak, szociábilisek, együttműködőek, s képesek a komoly lelki traumák elviselésére. Kórházak és szanatóriumok, akik csecsemő-és gyermekosztályaikon, gyermek-és ifjúságpszichiátriai osztályaikon a testi gyógyítás mellett, azt segítve lehetővé teszik a nevelő-oktató tevékenységet folytató szakemberek munkáját velük való együttműködésben.

A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek értéke: 120 kredit

Elérhetőségeink: Honlap: gygyk.unideb.hu

Tel.:	52/560-005.
E-mail:	nagyhaju.sandone@ped.unideb.hu
Postacím:	Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar 4220 Hajdúböszörmény, Désány I. u. 1-9

Amennyiben többet szeretne tudni a szakról, kérjük olvassa el a Képzési és kimeneti követelményt és tekintse át a képzés tantervi hálóját, majd a jelentkezési lapot letöltheti az ismertető végén.

KÉPZÉSI PROGRAM

1. A képzésért felelős kar megnevezése

Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar

2. A szakért felelős oktató: Dr. Pornói Imre főiskolai tanár

3. Képzési cél:

Olyan pedagógusok képzése, akik a rövidebb-hosszabb ideig egészségügyi intézményekben kezelt (átmenetileg hospitalizált) gyerekek és fiatalok oktatása, iskolai rehabilitációjának elősegítése mellett a gyermekek tanulási elmaradását a lehetőség szerint megszünteti, s az oktatás-nevelés speciális eszközeivel optimális feltételeket biztosít a gyógyításhoz a gyógyítóknak, a gyógyuláshoz a betegnek.

4. **A képzés formája:** levelező

5. **A képzés szerkezete:**

A képzési idő: 4 félév

A képzési idő kontakt óraszám: 340 óra

Az elmélet és a gyakorlat aránya: elmélet: 55, gyakorlat: 45

6. **A képzés módszerei:** előadás, szeminárium, esetmegbeszélés, tréning, terepgyakorlat, külső szakmai gyakorlat.

7. **A képzés tantervi hálója:**

KÓRHÁZPEDAGÓGIA

pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak

Kötelező ismeretkörök (I-II. félév)

Tantárgy neve		I. félév	II félév
I. Közigazgatási vezetési ismeretek			
Közigazgatási és államháztartási ismeretek /Intézmény és társadalom/	óra/vizsga	10K	
	kredit	4	
Európai oktatásügyi integrációs folyamatok /Európa tanulmányok/	óra/vizsga		10K
	kredit		3
II. Nevelési-oktatási intézmény, mint szervezet és környezete			
Tanügyigazgatási és jogi ismeretek	óra/vizsga		10K
	kredit		3
Szervezeti kultúra és szervezetfejlesztés	óra/vizsga		10gyj
	kredit		3
Intézmény és környezete /Az intézmény információs rendszere/	óra/vizsga	10gyj	
	kredit	3	
IKT eszközök a pedagógus munkájában	óra/vizsga	10gyj	
	kredit	4	
III. A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága			
Minőségfejlesztés, a hatékonyság mutatói, mérési lehetőségei	óra/vizsga	10K	
	kredit	3	
Mérés a pedagógiában	óra/vizsga	10gyj	
	kredit	3	

Intézményértékelés és a tanulói, tanári munka értékelése /A minőségbiztosítás gyakorlati ismeretei/	óra/vizsga kredit		10gyj
			3
IV. A pedagógus a nevelési-oktatási intézményben			
Mentálhigiéné	óra/vizsga kredit	10B	
		3	
Pedagógiai folyamattervezés és szervezés /Tervezés és módszerek a pedagógiai folyamatban/	óra/vizsga kredit		10K
			4
Szakmai önismeret /Szakmai kompetenciát fejlesztő tréning/	óra/vizsga kredit		10 gyj
			3
Pedagógus életpálya-modell a gyakorlatban	óra/vizsga kredit	10B	
		3	
V. Sajátos pedagógiai-pszichológiai ismereteket igénylők nevelése, oktatása			
Gyermek-, ifjúság és családvédelem alapjai	óra/vizsga kredit		10K
			4
Esélyegyenlőség, szektorközi együttműködés, fenntartható megoldások /Kisebbségek az oktatásügyben/	óra/vizsga kredit	10K	
		4	
Különleges bánásmódot, gondozást igénylők azonosítása, speciális ellátása	óra/vizsga kredit		10K
			5
Szakdolgozat konzultáció	óra/vizsga kredit		ai
			--
Összesen:		80 óra 27 kredit	80óra 28 kredit
Mindösszesen:		160óra 55 kredit	

VÁLASZTHATÓ ISMERETKÖRÖK TANTERVE (III.-IV. FÉLÉV)

Tantárgy neve		III. félév	IV. félév
I. Pedagógia (18 kredit)			
Differenciált tanulásszervezés – tanulási technikák fejlesztése	óra/vizsga kredit	10K	
		3	
Kórházpedagógiai gyakorlat	óra/vizsga kredit		10gyj
			3
Palliatív pedagógia	óra/vizsga kredit		10K
			3
Életkorok pedagógiája	óra/vizsga kredit	10K	
		3	
Gyógypedagógiai alapismeretek	óra/vizsga kredit	10K	
		3	

Élménypedagógia	óra/vizsga kredit		10gyj 3
II. Pszichológia (27 kredit)			
Játékpédagógia és játépszichológia	óra/vizsga kredit		10K 3
Tehetség gondozás	óra/vizsga kredit		10K 3
Korai fejlesztés módszertana	óra/vizsga kredit	10gyj 3	
Drámapedagógia	óra/vizsga kredit		10gyj 3
Klinikai gyermeklélektan	óra/vizsga kredit	10K 3	
Konfliktuskezelés-agressziókezelés	óra/vizsga kredit		10gyj 3
Magatartászavarok	óra/vizsga kredit	10K 3	
Fejlesztőpedagógia	óra/vizsga kredit		10K 3
Szociálterápiás szerepjáték	óra/vizsga kredit	10gyj 3	
III. Egészségtudomány (10 kredit)			
Gyermekpszichiátria	óra/vizsga kredit	10K 3	
Gyermekgyógyászati alapismeretek	óra/vizsga kredit	10K 3	
Egészségfejlesztés-egészségkultúra- rekreáció	óra/vizsga kredit		10K 4
IV. Szakdolgozat (10 kredit)			
Szakdolgozat I.	óra/vizsga kredit	B 5	
Szakdolgozat II.	óra/vizsga kredit		B 5
Összes óra:		90	90
Összes kredit:		32	33

A képzés összes óraszám:	340 óra
Összes kredit:	120 kredit

8. **A résztvevők teljesítményét értékelő rendszer:** A résztvevők teljesítményének ellenőrzése a tanterv előírásai szerint beszámoló, gyakorlati jegyek megszerzéséből, kollokviumokból állnak. A hallgatók szakdolgozatot írnak és záróvizsgát tesznek.

9. Tantárgyi programok

KÖTELEZŐ ISMERETKÖR TANTÁRGYI PROGRAMJAI

KÖZIGAZGATÁSI ÉS ÁLLAMHÁZTARTÁSI ISMERETEK (INTÉZMÉNY ÉS TÁRSADALOM)

A hallgatók ismerjék meg a magyar köznevelési rendszer alapvető jellemzőit (fenntartói variációk, területi sajátosságok, demográfiai változások hatásai, intézményi szinterek). Tekintsék át a rendszerváltást követően az oktatáspolitikai változások fő irányait.

Kapjanak kitekintést az EU oktatási-nevelési rendszereire. Legyenek képesek értelmezni a köznevelési intézményt, mint szervezetet, illetve értelmezzék a köznevelési intézményt, mint rendszerelemet.

Tudják áttekinteni a magyar közigazgatás rendszerét, a különböző igazgatási szinteken működő intézmények és szereplők feladatait, szerepét.

Ismerjék az államháztartás működésének alapjait.

- Alaptörvény (Alkotmány)
- Az iskolák belső világa. Bölcsész konzorcium. 2006.
mek.niif.hu/05400/05468/05468.pdf
- Báthory Zoltán: Tanulók, iskolák, különbségek. Okker, Bp. 2000.
- 2011. évi CXC tv a nemzeti köznevelésről
- 2004. évi CXL. Törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól
- *EURYDICE*.http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php
- Halász Gábor: Az oktatási rendszer. Műszaki Könyvkiadó, Bp. 2001.
- Polónyi István: Oktatás, oktatáspolitikai, oktatásgazdaság. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 2008.

EURÓPAI OKTATÁSÜGYI INTEGRÁCIÓS FOLYAMATOK (EURÓPA TANULMÁNYOK)

A hallgatók ismerjék meg az Európai Gazdasági közösség megalakulásának előzményeit, célkitűzéseit, fejlődési folyamatát, az Európai Unió jellemzőit. Legyenek tájékozottak Magyarország Európai Unióhoz történő csatlakozásának alapvető kérdéseiben, annak jelentőségében. Legyenek képesek a tárgyhoz kapcsolódó információk gyűjtésére és feldolgozására.

- Farkas Beáta - Várnay Ernő: Bevezetés az Európai Unió tanulmányozásába, JATE Kiadó, Szeged, 1997.
- Az európai integráció. Tények és adatok Európa Institut, Bp. 2000.
- Európa A-tól - Z-ig. Az Európai integráció kézikönyve Institut für Europäische Politik, 1997.
- F. Bucher – J. Echkenazi: A 15-ök Európájának kézikönyve. CO-NEX Könyvkiadó Kft. Bp. 1998.
- Richard Hill: Mi, európaiak. Geomédia Szakkönyvek, Bp. 1999.
- Roland Vaubel: Az Unió árnyéka ALLPRINT Kiadó 2004. 201-239 old.
- Tony Judit: Európa a nagy ábránd? XX. Század Intézet 2002 15-53, 53-85 old.

TANÜGYIGAZGATÁSI ÉS JOGI ISMERETEK

A tantárgy célja, hogy a hallgatónak olyan ismereteket adjunk át, melyek elősegítik a mindennapi munkájuk során felmerült egyszerű jogi kérdések megoldását.

1. Jogsabályok hierarchiája
  2. Az Országgyűlés
  3. A köztársasági elnök
  4. A Kormány
  5. Az Alkotmánybíróság
  6. A Bíróság
  7. Az alapvető jogok biztosa
  8. A közoktatást szabályozó jogsabályok, ezek összefüggései, alapelvek
  9. A gyermekek jogai és kötelességei a nevelési/oktatási intézményekben
  10. A tankötelezettség
  11. A szülő jogai és kötelességei
  12. A pedagógus jogai és kötelességei
  13. A nevelési-oktatási intézmény vezetőjére vonatkozó szabályok, az intézményvezetői megbízás feltételei
  14. A közoktatás intézményei (óvoda, általános iskola, szakiskola, gimnázium, szakközépiskola, alapfokú művészetoktatási intézmény, kollégium, többcélú intézmény, pedagógiai szakszolgálat, gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézmény)
  15. A közoktatási intézmény létrejötte és megszűnése
  16. Az alapító okirat formai és tartalmi követelményei
  17. A közoktatási intézmény működési rendje (SZMSZ, házirend, nevelési/pedagógiai program)
  18. A nevelőtestület, a szakmai munkaközösség, a szülői szervezet
  19. Az iskolaszék, a diákönkormányzat
  20. Az óvodai felvétel, a tanulói jogviszony és a kollégiumi tagsági viszony keletkezése
  21. Az óvodai elhelyezés, a tanulói jogviszony és a kollégiumi tagsági viszony megszűnése
  22. A nevelő és oktató munka pedagógiai szakaszai, követelményrendszere és az állami vizsgák rendszere
  23. A közoktatási intézményekben nyilvántartott és kezelt személyes és különleges adatok
  24. A közoktatási információs rendszer
  25. A közoktatás szervezése és irányítása
  26. A nevelési-oktatási intézmények dokumentumainak nyilvánossága
- 📖 Magyarország Alaptörvénye
- 📖 A nemzeti köznevelésről szóló 2011. CXCV. tv.
- 📖 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 📖 A Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv.

SZERVEZETI KULTÚRA ÉS SZERVEZETFEJLESZTÉS

Ismerjék meg a köznevelési intézményeknek, mint szervezeteknek a működését, a fejlesztés különböző stratégiát, a szervezeti értékek összhangjának, valamint légkörének összefüggéseit a teljesítménnyel, hatékonysággal.

- 📖 Barlai Róbert – Csapó Edit: Szervezetfejlesztés és stratégiai vezetés. A módszer. Könyvtári Figyelő, 43. évfolyam, 1997. 2. szám
- 📖 Barlai Róbertné: Legyen (még) jobb! Szervezetfejlesztés. In. Tanári Létkérdések. Tanári kézikönyv. RAABE KLETT 2002/6.

- 📖 Kövér Sándorné dr.: Vezetési és szervezetfejlesztési ismeretek, Hajdúböszörmény 2005.
- 📖 Ormándi János: A vezető lehetőségei a pedagógusok fejlesztésében. Fejlesztő Pedagógia. 2011. 2. sz. 57-62. o.
- 📖 Tornyosi Nagy Éva: Rendszer – szervezet, szervezetfejlesztés. BME 2004.

INTÉZMÉNY ÉS KÖRNYEZET (AZ INTÉZMÉNY INFORMÁCIÓS RENDSZERE)

Intézmény és környezete rendszerszemléletű tanulmányozása információáramlásban, kapcsolatokban, természeti és épített környezeti összefüggéseiben.

Ezen belül vizsgáljuk az intézmények információs rendszerét, a partnerekkel való kapcsolattartás, kapcsolatépítés intézményes formáit és együttműködési gyakorlatát. Elemezzük az intézmények kívánatos természeti és épített környezetének jellemzőit.

- 📖 2012 évi törvény a köznevelésről
- 📖 Balázs Éva - Mártonfi György: Az oktatás gazdasági és társadalmi környezete. Oktatókutató és Fejlesztő Intézet. <http://www.ofi.hu/kiadvanyaink/jelentes-2010/12-tarsgazd>
- 📖 Balázs Sándor: Az információk használata, hasznosítása és haszna. OMIKK, Bp. 1993.
- 📖 Bárdossy Ildikó: A befogadó iskola és környezete. Új Pedagógiai Szemle, 2006. március
- 📖 Benedek Lászlóné: Az óvodavezető információs rendszere. Óvodavezetők kézikönyve III. kötet. OKKER Oktatási Iroda, Bp., 1995.
- 📖 D.Hitt, William: A mestervezető. OMIKK, Bp. 1990.
- 📖 Kende Anna: Együtt vagy külön? A szegregált iskolarendszer és a speciális oktatási szükségletek. Iskolakultúra, 2004. 1. sz. 10.
- 📖 Kovácsné dr. Bakosi Éva: Információáramoltatási technikák. Tantárgyi ismeretek a vezető óvodapedagógusok képzéséhez. Szerk.: Kövér Sándorné dr. Hajdúböszörmény, 1999.
- 📖 Moss, Geoffrey: A vezetői eredményesség ABC-je. Bagolyvár Könyvkiadó, Bp. 1995.
- 📖 Kövér Sándorné dr.: A vezetés előkészítő funkciói. Információs rendszer. OKJ. RAABE Kiadó, Bp. 1998. J. 1.1. 1-10.o.

IKT ESZKÖZÖK A PEDAGÓGUS MUNKÁJÁBAN

A kurzus célja, hogy erősítsük a hallgatók IKT kompetenciáit, különös tekintettel a munkájukhoz kapcsolódó infokommunikációs feladatok ellátásával, illetve a modern elektronikus tanulási környezetek fejlesztésével, használatával kapcsolatban. A kurzus során kiemelt jelentőséggel kezeljük a hatékony prezentációs technikák elsajátítását, a tudásmegosztás web 2.0 eszköztárának tudatos és elmélyült ismeretét. A hallgatók ezen kívül megismerik az elektronikus portfóliók műfaját és lehetőségeit, bevezetést nyernek az elektronikus keretrendszerek (LMS, LCMS) tanároldali használatába, megismerkednek az elektronikus tananyagfejlesztés alapjaival. Szakmájukhoz kapcsolódóan az online segítségnyújtás és képességfejlesztés témaköreibe is betekintést nyernek.

- 📖 Atkinson, Cliff: *Ne vetíts vázlatot!* A hatásos prezentáció. Budapest, SZAK Kiadó, 2008. (ISBN 978-963-9863-03-3)
- 📖 Bártfai Barnabás: *Excel haladóknak* Budapest, BBS-Info Kft., 2012 (ISBN 9789639425774)
- 📖 Holczer József – Somogyi Edit: *Webszerkesztés könnyedén* Budapest, Jedlik Oktatási Stúdió, 2011 (ISBN 9786155012044)
- 📖 *Kulcs a net világához* (szerk.: Sziklay Júlia) Budapest, Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, 2013 (ISBN 978-963-08-7724-4)
- 📖 Hussey, Tris: *Blogok. Kezdőknek és profiknak.* Budapest, Kiskapu Kft., 2011. (ISBN 978-963-9637-84-9)

- 📖 Tóth Tibor: *Interaktív elektronikus tananyagok fejlesztése*
- 📖 Eger, EKF, 2013
- 📖 elektronikus forrás: <http://mek.oszk.hu/14300/14332/pdf/14332.pdf>

MINŐSÉGFEJLESZTÉS, A HATÉKONYSÁG MUTATÓI, MÉRÉSI LEHETŐSÉGEI

A képzésben résztvevők minőségi szemléletének alakítása, a minőségügyi kompetencia elsajátítása, fejlesztése:

- a minőség értékeiben való elkötelezettség és hit megalapozása,
- minőségügyi ismeretek fejlesztése: minőségfejlesztési alapismeretek elsajátítása, minőségirányítási modellek, technikák, eszközök megismerése.

- 📖 Bevezetés a minőségügybe. Szerkesztette: Dr. Kuczor Zoltán. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1999.
- 📖 Horváth Attila: Minőségbiztosítási technikák az óvodában és iskolában. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1999.
- 📖 Táborfi Anikó: Minőségirányítás az általános iskolában, KGF, Budapest 2005
- 📖 Horváth Zsuzsanna: Az oktatás értékelésének újabb eszközei. In: Új Pedagógiai Szemle, 2004/12.
- 📖 Tóth Tiborné dr. – Tóth Andrea Éva: Értékelés és minőség a közoktatásban. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1999.
- 📖 Bardócz-Tódor András: Szabványos minőségirányítási rendszer az iskolában, Nemzeti TK. Bp, 2001.

MÉRÉS A PEDAGÓGIÁBAN

Ismeretek elmélyítése, kiegészítése, a gyakorlati alkalmazás képességének további fejlesztése a pedagógiai mérés és értékelés területén, mely célkitűzés magában foglalja a záródolgozat metodikai előkészítésének folytatását. A pedagógiai méréshez és értékeléshez a pozitív attitűd megerősítése, kritikus szemlélet kialakítása, önálló véleményformálás elősegítése. A szemléletalakítás során meggyőzés arról, hogy a pedagógiai mérés és értékelés célja a folyamatok javítása, fejlesztése, esetenként kutatás, mely során az alkalmazott módszerek a problémák felismerésének és a változások indukálásának, ezáltal a gyermek megismerésének és a nevelőmunka eredményesség javításának eszközei.

- 📖 Babbie, Earl: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest, 2000.
- 📖 Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Szerk.: Falus Iván, Keraban Könyvkiadó, Budapest, 1993.
- 📖 Eco, Umberto: Hogyan írjunk szakdolgozatot. Kairosz Kiadó, Budapest, 2005.
- 📖 Gyurgyák János: Szerzők és szerkesztők kézikönyve. 2. átd. kiad. Budapest, Osiris, 2005
- 📖 Kovácsné dr. Bakosi Éva: Mérőeszköz az óvodai játék méréséhez: 1) Az óvodapedagógus szerepe a játékban. 2) A játék és tanulás kapcsolata. Kézirat. Internetes információ. OKI, Budapest, 2001.
- 📖 Majoros Pál: A kutatómódszertan alapjai. Perfekt Kiadó, Budapest, 2006.
(<http://eszterhazy.hu/files/kutatoismodszertan.pdf>)
- 📖 Tóth Tiborné dr. – Tóth Andrea Éva: Értékelés és minőség a közoktatásban. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1999.
- 📖 Orosz Sándor: Pedagógiai mérések. A mérés szerepe, feltételei, lehetőségei és módszerei; elemző eljárások. Korona Kiadó, Budapest, 1993.
- 📖 Wimmer Ágnes, Juhász Péter, Jeney Johanna: Hogyan írjunk...? 101 tanács (szak)dolgozatíróknak, Alinea Kiadó, 2009.

INTÉZMÉNYÉRTÉKELÉS ÉS A TANULÓI, TANÁRI MUNKA ÉRTÉKELÉSE (A MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS GYAKORLATI ISMERETEI)

A minőségügyi jártasság és készség megszerzése:

az új szerep- és felelősségi körben, a minőségbiztosítás feladatmegosztásában való aktív, kreatív részvétel, a folyamatos megújulás képességének kialakítása, kulcskompetenciák fejlesztése.

Minőségbiztosítási technikák gyakorlati alkalmazása.

- 📖 Az iskola
ellegzetességei, letölthető http://www.oktatas.hu/koznevelo/projektek/tamop318_minosegfejl/projekthirek/tamop318_az_eredmenyes_iskola?itemNo=1
- 📖 Országos Tanfelügyelet, Kézikönyv általános iskolák számára, Oktatási Hivatal, 2013.
- 📖 Talyigás Judit-Mojzes Imre: Minőségbiztosításról iskolaigazgatóknak. Dinasztia Kiadó, Bp. 2000.
- 📖 Horn Dániel–Sinka Edit (2006): A közoktatás minősége és eredményessége. In: Jelentés a magyar közoktatásról. Budapest, Országos Közoktatási Intézet, 341-373 p.
- 📖 Kiss Margit: Mérési módszerek a pedagógiai értékelésben, Egészségügyi szakképző és továbbképző Intézet, 2005.

MENTÁLHIGIÉNÉ

Olyan mentálhigiénés szemléletmód és egészséges életviteli feladatok tudatosítása, amelyek segítik a pedagógust abban, hogy egyéni és családi életében, munkájában képes legyen a lelki egészségre fókuszálni – a jelenségeket több szempontból értelmezni, - a gyereket és családját egységben kezelni – a primer prevencióban közreműködni.

- 📖 Bagdy Emőke-Telkes József: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 2002.
- 📖 Buda Béla: Az iskolai nevelés- a lélek védelmében. Az iskolai mentálhigiénia alapelvei. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003.
- 📖 Hárdi István: A lélek egészségvédelme. Medicina Könyvkiadó Zrt. Bp. 1997.
- 📖 Novák Gábor: A pedagógusok és a mentálhigiéné. Köznevelés. 57. évfolyam 37. szám. 2001. november 23. 10-11. szám
- 📖 Pedagógus és mentálhigiéné. In Kissné dr. Korbuly Katalin szerk.: Válogatott tanulmányok I. Kaligráf 2000 Bt. Hajdúböszörmény, 2003. 129. old.
- 📖 Tomcsányi Teodóra, Grezsa Ferenc, Jelenits István szerk: A mentálhigiéné elmélete, a mentálhigiénés képzés, mentálhigiéné az emberek szolgálatában. Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány, Híd Alapítvány, Bp. 1999.

PEDAGÓGIAI FOLYAMATTERVEZÉS ÉS SZERVEZÉS (TERVEZÉS ÉS MÓDSZEREK A PEDAGÓGIAI FOLYAMATBAN)

Az alapképzésben megszerzett ismeretek megújítása, kiegészítése a pedagógiai szaktudomány legújabb elméleti és gyakorlati ismereteinek közvetítésével a pedagógiai tervezés és a pedagógiai folyamatban alkalmazható szervezeti formák, módszerek és technikák területén.

A gyakorlati tapasztalatok elemzésével, értékelésével elemző, önelemző, önértékelő képesség továbbfejlesztése.

- 📖 Bábosik István: A nevelés elmélete és gyakorlata. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1999.
- 📖 Bekéné Zelencz Katalin: A tanulási motiváció kialakulását segítő pedagógus attitűdök. Új Pedagógiai Szemle, 2012. szeptember-október

- 📖 Bíró Gábor: Gondolatok az innovációról. Egy gyermekcentrikus óravezetési stratégia – a Lions Quest módszer. Új Pedagógiai Szemle, 2012. szeptember-október
- 📖 Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz. Szerkesztette: Falus Iván. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1998.
- 📖 Farkas András: Az inetraktív tábla és a pedagógiai érték. Új Pedagógiai Szemle, 2013. 3-4. sz.
- 📖 Füle Sándor: A helyi pedagógiai programok kidolgozása. Okker Oktatási Iroda, Budapest, 1995.
- 📖 Gordon, Thomas: T.E.T. A tanári hatékonyság fejlesztése. Gondolat, Budapest, 1991. Horváth Attila: Elméletek a nevelésről. OKKER Oktatási Iroda, Budapest, 1996.
- 📖 Kaposi József: A tartalmi szabályozás hazai változásai (2011-2013). Új Pedagógiai Szemle, 2013. 9-10. sz.
- 📖 kerettanterv.ofi.hu
- 📖 Kozákné Szentgyörgyi Ilona: „Új” (?) egész napos nevelés – „rég” szemmel. Új Pedagógiai Szemle, 2012. 11-12.
- 📖 Kovács György – Bakosi Éva: Óvodapedagógia II. Debrecen, 1999.
- 📖 Módszertani segédanyag a Pedagógiai program felülvizsgálatához, módosításához. Összeállította: Tompáné Balogh Mária. Pazu-Westermann Könyvkiadó. Kft. Celldömölk, 2001.
- 📖 Rajnai Judit: Lehet másképp?! – avagy pedagógiai alternatívák a hátrányos helyzetű roma fiatalok nevelésében. Új Pedagógiai Szemle, 2012. 11-12.

SAKMAI ÖNISMERET (SAKMAI KOMPETENCIÁT FEJLESZTŐ TRÉNING)

A pedagógus kompetenciák értelmezése a pedagógus életpálya-modell tükrében. A pedagógushivatást érintő legfontosabb témakörök feldolgozása során a résztvevők problémaérzékenységének és megoldási készségének, valamint önismeretének fejlesztése. Azon képességek aktivizálása, amelyek elősegítik - a gyermek és a nevelőközösség több szempontú megismerését és fejlődésének biztosítását, a lehetőségek és korlátok figyelembevételével - az erőforrások mozgósítását - az innovatív törekvések megfogalmazását.

- 📖 A kompetenciák értelmezése a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési-kimeneti követelményeiről. 8/2013. (I.30.) EMMI rendelet alapján
- 📖 Arató Mihály: Mindennapi szorongásaink: A jó, a rossz és a gonosz. A félelemtől a főbiáig. Grafit Kiadó, Bp. 1999.
- 📖 Bagdy Emőke (szerk.) A pedagógus hivatás személyisége. KLTE Pszichológiai Intézet, Db. 1996.
- 📖 Bagdy Emőke: Mi a szupervízió, az önismereti munka és a pszichoterápia? Pszichoterápia, 1997. november, 425-431. o.
- 📖 Balázs Sándor szerk.: A pedagógiai kommunikációs képességek fejlesztésének elméleti és gyakorlati problémái. Szöveggyűjtemény, OKKER Kiadó, Bp. 2000.
- 📖 Buda Béla: Empátia, a beleélés lélektana. Ego School, Bp., 1993.

PEDAGÓGUS ÉLETPÁLYA-MODELL A GYAKORLATBAN

A köznevelésre vonatkozó új szabályzás értelmében létrejött pedagógus életpálya-modell egy gyökeresen új helyzetet teremtett az óvodapedagógusok, tanítók, tanárok, és legújabban a csecsemő- kisgyermeknevelő BA végzettségűek számára is.

A 4+1 fokozatból álló modell lehetőséget biztosít arra, hogy szakmai karrierépítés egy tudatos folyamattá váljon a pedagógusok számára, függetlenül attól, hogy a köznevelési intézményrendszer melyik részén dolgozik.

A gyakornoki szinttől a kutatótanári pozíció eléréséig terjedő széles skálához kapcsolódó feltétel- és követelményrendszernek való megfelelés azonban egy olyan tanulási folyamat, melyben a gyakorló pedagógusok jelentős része segítséget igényel. A kurzus elsősorban ennek kíván eleget tenni.

 2011. évi CXCV. törvény - a nemzeti köznevelésről

GYERMEK-, IFJÚSÁG ÉS CSALÁDVÉDELLEM ALAPJAI

A hallgatók alapképzésben megszerzett ismereteinek a megújítása: ismerjék meg a gyermek- és ifjúságvédelemben bekövetkezett változásokat, a gyermek- és ifjú korosztályt érintő problémákat, a társadalmi változások gyermeket nevelő családokra gyakorolt hatását. A köznevelési intézmények gyermekvédelmi feladatait, együttműködési kötelezettségeit.

 Herczog Mária (2001): Gyermekvédelmi kézikönyv Kjk. Kerszöv, Budapest.

 Kerezsi Klára (1996): Gyermek, család, társadalom In Szilvási Léna (szerk) (1996) Gyermek- Család- Társadalom Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest.

 Székely Levente (2012): Magyar Ifjúság 2012 Tanulmánykötet. Kutatópont, Budapest

 Asbóth-Csepeli-Pataki (2000): A jelzőrendszer működtetése In.Család, gyermek, ifjúság 2000/4. sz.

 Dr. Filó Erika-Dr. Katonáné dr. Pehr Erika (2009): Gyermeki jogok, gyermekvédelem, HVG-ORAC Lap és könyvkiadó, Bp.,

ESÉLYEGYENLŐSÉG, SEKTORKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS, FENNTARTHATÓ MEGOLDÁSOK (KISEBBSÉGEK AZ OKTATÁSÜGYBEN)

A hallgatók bővítsék ismereteiket - a pedagógusképzésben szerzett ismeretekre és a közoktatásban szerzett tapasztalatokra épülően- a nemzetiségek jelenlegi helyzetéről, az oktatási intézmények nemzetiségekhez kapcsolódó feladatairól, az oktatásuk rendszeréről, a pedagógusok szerepéről a cigány gyerekek iskolai sikerességének előmozdítása érdekében.

1. Nemzetiségek Magyarországon. A Magyarországon élő nemzetiségek a 2011. évi Népszámlálás adatainak tükrében. A 2001-es és 2011-es Népszámlálási adatok összehasonlító elemzése.
2. Etnoszociológiai alapfogalmak. A nemzetiségek helye a magyar társadalomban, a hátrányos megkülönböztetés tilalma, az esélyegyenlőség elve.
3. A cigányság története, tradíciói, nevelési szokások a cigányság körében.
4. A nemzetiségi nevelés, oktatás formái, struktúrája.
5. A multikulturális/interkulturális nevelés lehetősége és hatékonysága, a toleranciára nevelés lehetőségei.
6. A nemzetiségi óvodai nevelés, iskolai nevelés-oktatás. A cigányság oktatásának problémái, az integráció és a szegregáció aktuális kérdései.
7. Pedagógiai módszerek és megoldások a cigány gyermekek iskolai sikerességének segítése érdekében. A pedagógusok feladatai, lehetőségei. Az esélyegyenlőség kérdései, megoldási alternatívák

 Sisák Gábor (2001) (szerk): Nemzeti és etnikai kisebbségek Magyarországon a 20. század végén. Osiris-MTA Kisebbségkutató Műhely Bp.

 17/2013. (III.01) EMMI rendelet A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról elérhető: net.jogtar.hu

- 📖 Forray R. Katalin-Cs. Czachesz Erzsébet-Lesznyák Mária (2001): Multikulturális társadalom- interkulturális nevelés. In Báthory Zoltán-Falus Iván (2001) (szerk.): Tanulmányok a neveléstudomány köréből 111-125. Old.
- 📖 Pik Katalin (2000): A cigány gyerekek és az óvoda esete I. In Esély 11. 6. sz.
- 📖 Pik Katalin (2001): A cigány gyerekek és az óvoda esete II. In Esély 12. 1. sz.
- 📖 Szabó -Tóth Kinga (2007): Adalékok a roma gyerekek óvodáztatásának kérdésköréhez. In Új Pedagógiai Szemle 57. 3-4-sz. 233-241. p.
- 📖 Reisz Terézia- Andor Mihály (2002) (szerk.): A cigányság társadalomismerete Iskolakultúra, Pécs.
- 📖 Havas Gábor -Kemény István- Liskó Ilona (2002): Cigány gyerekek az általános iskolában, Oktatókutató Intézet, Új Mandátum Bp.
- 📖 Babusik Ferenc(2003): Késői kezdés, lemorzsolódás-cigány fiatalok az általános iskolában. www.delphoi.hu/download-pdf/roma-altisk-3.pdf letöltés: 2014. április 5.
- 📖 Kertesi Gábor-Kézdi Gábor (2008): Az óvodáztatás hatása a tanulói kompetenciákra és az óvodai ellátottság Magyarországon (1986–2005), Zárótanulmány.
econ.core.hu/file/download/okt31/produktum506.doc letöltés dátuma: 2014. április 7.
- 📖 Feischmidt Margit (szerk.) (2010): Etnicitás- Különbségteremtő társadalom. Gondolat Kiadó, Bp.,
- 📖 Cserti Csapó Tibor (2012): A cigány népesség a társadalmi-gazdasági térszerkezetben Virágmandula Kft.
- 📖 Pittlik Tímea (2004): Kisebbségpszichológia, különös tekintettel a roma gyerekek helyzetére In Nahalka István és Torgyik Judit (szerk.): Megközelítések – Roma gyerekek nevelésének egyes kérdései. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2004. 83-93. o.

KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT, GONDOZÁST IGÉNYLŐK AZONOSÍTÁSA, SPECIÁLIS ELLÁTÁSA

A képzésben résztvevők képesek legyenek azonosítani a különleges bánásmódot igénylő gyermekeket, tanulókat. Rendelkezzenek azzal a szemlélettel és kompetenciával, mely révén az átlagtól eltérő fejlődésű, és a speciális szükségletű gyermekek differenciált fejlesztését és individuális nevelését a hagyományos óvodai, iskolai pedagógiai folyamatba ágyazottan meg tudják valósítani.

A tantárgy célja még, hogy kellő kompetenciát szerezzenek a hallgatók a differenciált fejlesztés elvi, módszertani és tartalmi megvalósításában.

- 📖 Báthory Zoltán: Tanulók, iskolák – különbségek. Okker Kiadó, Bp. 1997.
- 📖 Deliné Dr. Fráter Katalin: A differenciáló pedagógia alapjai, sajátosságai az óvodai nevelésben. DEGYFK, Hajdúböszörmény, 2010.
- 📖 Integráció és inklúzió. (szerk.: M. Tamás Márta) Trefford Kiadó, Budapest, 2006.
- 📖 Martonné Tamás Márta (szerk.): Fejlesztőpedagógia. Eötvös Kiadó. Budapest, 2002.
- 📖 Pinczésné Dr. Palásthy Ildikó: Tanulási zavarok, fejlesztő gyakorlatok Pedellus Debrecen 2008.

VÁLASZTHATÓ ISMERETKÖR TANTÁRGYI PROGRAMJA

DIFFERENCIÁLT TANULÁSSZERVEZÉS – TANULÁSI TECHNIKÁK FEJLESZTÉSE

A kurzus során a hatékony tanulás módszereinek megismertetésére kerül sor: A tanulás alapfogalmai (tanulásváltozó, tanulásdiagnosztika, tanulásfejlesztés). A tanulás IPOO-modellje. A tanulás input-fázisának fejlesztése. A tanulás process-fázisának fejlesztése (az értő/kreatív tanulás technikái, mnemotechnikák). A tanulás output-fázisának fejlesztése. A

tanulásszervezés fejlesztése. A differenciálás jelentősége. Egyéni tanulásszervezési formák és személyre szabott tanulás.

- 📖 Mező, F. (2011). Tanulás: diagnosztika és fejlesztés az IPOO-modell alapján. K+F Stúdió Kft., Debrecen, ISBN: 978-963-08-2434-7
- 📖 Mező F., Mező K., Mező L.D. (2011) Tanulógép. Tanulásmódszertani javaslatok. K+F Stúdió. Kft., Debrecen.

KÓRHÁZPEDAGÓGIAI GYAKORLAT

A kurzus célja hogy a hallgatók megismerjék a kórházak működését, feladatait, a kórházpedagógus feladatait, helyét a kórházakban, szakmai tevékenységét, együttműködési lehetőségeit. Képet kapjanak a beteg gyermekeket és fiatalokat érintő pedagógiai jellegű tevékenységek lehetőségeiről, a beavatkozási módszerekről, a problémamegoldási lehetőségekről. Tudásuknak és kompetenciájuknak megfelelően, bekapcsolódnak a terület szakmai tevékenységébe.

- 📖 BECSEI-BALOGH RENÁTA¹ – SZILI KATALIN² Kórház-pedagógia
- 📖 KÉPZÉS ÉS GYAKORLAT • 2016. 14. ÉVFOLYAM 3–4. SZÁM.
- 📖 http://trainingandpractice.hu/sites/default/files/kepzes_es_gyakorlat/tanulmanyok/04-Becsei_Balogh-Szili-tanulmany.pdf
- 📖 Gyermek a kórházban. <https://osztalyfonok.hu/cikk.php?id=1908>
- 📖 Vadas JuditGöndör Fruzszi : Kórházpedagógia - Híd a betegség és a mindennapi lét között

<https://www.life.hu/csalad/20141223-tothne-almassyi-monika-korhazpedagogus-meselmunkajarol-a-rakos-beteg-gyerekek-korhazi.html>

PALLIATÍV PEDAGÓGIA

A kurzus célja, hogy a hallgatók hozzá tudjanak járulni a beteg gyermekek szenvedésének csökkentéséhez, a lehető legjobb életminőséget biztosítva mind a betegeknek, mind pedig családtagjaiknak.

- 📖 Dr. Csikós Ágnes szerk.: Palliatív ellátás
https://hospice.hu/docu/Palliativ-ellatas_egyetemi-jegyzet.pdf
- 📖 Vajda Zsuzsanna-Kósa Éva (2005): Neveléslelektan. Osiris
https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_neveleslelektan/ch01s03.html

ÉLETKOROK PEDAGÓGIÁJA

A kurzus célja megismertetni a hallgatókat a különböző életkorok pedagógiájával az átlagtól eltérő fejlettségű gyerekek nevelési lehetőségeivel.

- 📖 Bábosik Istvána: Nevelélmélet.
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_neveleslemelet/adatok.html

- I. **Pinczésné dr. Palásthy Ildikó.** Tanulási zavarok, fejlesztő gyakorlatok. **Pedellus Tankönyvkiadó Kft.** (Debrecen) , 2004 ISBN: 963-9396-59-1
- II. A koragyermekkorai fejlődés természete – fejlődési lépések és kihívások. Biztos Kezdet Kötetek II. Budapest 2011. <http://mek.oszk.hu/14800/14806/14806.pdf>
- III. N. Kollár Katalin, Szabó Éva (2004): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris Kiadó.
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_pszichologia_pedagogusoknak/ch07s02.html

GYÓGYPEDAGÓGIAI ALAPISMERETEK

A kurzus célja, hogy a hallgatók ismerjék és alkalmazzák a legkorszerűbb gyógypedagógiai alapfogalmakat, és alapelveket. Ismerjék meg a gyógypedagógiai segítséget igénylők körét, a hagyományok alapjain megújuló gyógypedagógiai változásokat. Rendelkezzenek a fogyatékosügy, illetve a gyógypedagógia egészére vonatkozó általános és átfogó ismeretekkel.

- I. ILLYÉS, S. (szerk.) (2000). *Gyógypedagógiai alapismeretek*. Budapest: ELTE. ISBN: 963 7155 28 7
- II. KÁLMÁN, ZS – KÖNCZEI, GY. (2002): *A Taigetosztól az esélyegyenlőségig*. Osiris Kiadó, Budapest

ÉLMÉNYPEDAGÓGIA

A kurzus célja, a tananyag élményszerű, élményalapú, tapasztalati úton történő elsajátítási módjainak megismertetése. Annak beláttatása, hogy az élményszerű, tapasztalati tanulás révén elsajátított ismeretanyag tartósabb és maradandóbb információrögzítést eredményez, mint az egyéb tanulási módokon megszerzett ismeretek. Az élményalapú tanulás/tanítás módszereinek ismerete hozzásegítheti a hallgatókat a kórházban ápolott gyermekek és fiatalok problémáinak, szenvedéseinek, legalább a tanítás ideje alatti elfeledtetéséhez, enyhítéséhez.

- I. Mező, K. (2015). *Kreativitás és élménypedagógia*. Debrecen: Kocka Kör. ISBN:9786155267-07-9
- II. Poderick R. S. (1999). *Csapatépítő játékok trénereknek*. Budapest: Műszaki Könyvkiadó. ISBN: 963 16 3025 0

JÁTÉKPEDAGÓGIA ÉS JÁTÉKPSZICHOLÓGIA

A kurzus célja: A játéklelet megszervezéséhez, a gyermeki játék támogatásához szükséges pedagógus képességek és attitűd fejlődésének elősegítése. A játékleletre való felkészülésben a módszertani szemlélet kialakítása, alapvető jártasság kialakítása. Önelemző, elemző és tudatos szakmai megfigyelőképesség fejlesztése. A szakirodalom feldolgozásának gyakorlása.

- III. KOVÁCS GYÖRGY - BAKOSI ÉVA (2007) *Játékpedagógiai ismeretek*, Debrecen,
- IV. ORMÁNDI JÁNOS - LOVÁSZI GABRIELLA (2001) *A játék jelentősége a 6-14 éves gyermek személyiségfejlődésében*, Fejlesztő Pedagógia, 1. sz. p18.
- V. TÉSZABÓ JÚLIA (2003) *Milyen a jó játék?* Fordulópont 19.sz. 1.sz
- VI. TUNYOGI ERZSÉBET (1995) *Gyógyító játék a családban*. Tárogató Kiadó, Bp.
- VII. *JÁTÉK AZ EGÉSZ VILÁG?* (2000) Fordulópont 7. tematikus szám, 1.sz

TEHETSÉGGONDOZÁS

A kurzus célja, a kórházban ápolott beteg gyermekek és fiatalok tehetségének, erősségeinek felismerése, azonosítása, gondozása révén a lehető legteljesebb és legboldogabb élet biztosítása, az ápoltak kreatív oldalainak kiaknázására és támogatására épülő pedagógiai eljárások megismertetése.

- VIII. Mező Ferenc (2012): *Tehetségkoordinátorok kézikönyve*. K+F Stúdió Kft., Debrecen.
- IX. Mező, K., Mező, F (2015): *A tehetség, mint a különleges bánásmód speciális területe*. In: *Játékkal a különleges bánásmódot igénylő gyermekekért*. Szerk.: Mező Katalin, Bíbor Kiadó, Miskolc, 75-85, 2015. ISBN: 9786155536007
- X. Mező, F., Mező, K. (2014): *Tehetségazonosítás*. *Magiszter* (Csíkszereda). 12 (3), 26-44.

KORAI FEJLESZTÉS MÓDSZERTANA

A kurzus célja, hogy bemutassa a korai intervenció (a koragyermekkorai intervenció, valamint a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás) célját, rendszerét, tisztázza a téma fogalmait, a törvényi háttérét és az intézményrendszerét. Megismertesse a komplex ellátásba bevonandó kisgyermekeket és családjaikat, sajátos és speciális szükségleteiket, a velük való foglalkozás alapelveit, kereteit, módszereit. Felkészítsen az eltérő fejlődésmenetű kisgyermekek fejlesztési céljainak a meghatározására, az érintett területek fejlesztési folyamatának a megtervezésére és ellenőrzésére, értékelésére. Felhívja a figyelmet a szülőkkel és más szakemberekkel való kommunikáció és együttműködés jellemzőire.

- I. *Apró Lépések. Korai fejlesztő program lassabban fejlődő gyermekek és szülei számára.* (2006): Korai Fejlesztő Központot Támogató Alapítvány, Budapest
- II. BORBÉLY, S. (2012): *A szülők és mi.* Budapesti Korai Fejlesztő Központ
- III. ROSTA, K. (szerk) (2005): *Add a kezéd! A mentális fejlődés segítése sajátos nevelési igényű gyermekeknél.* Logopédia Kiadó, Budapest

DRÁMAPEDAGÓGIA

A kurzus célja: A drámapedagógia alapfogalmainak és alkalmazási területeinek megismerésével a pedagógusok ismerjék meg a személyiség fejlesztésének egy sajátos módszerét.

A drámapedagógia eszközeként használt cselekedtető drámajátékok által az önismeret, az emberismeret, az önérvényesítő és kooperációs képesség, a kommunikációs készség fejlesztése.

A pedagógusok eszköztárának bővítése az egészségügyi intézményekben kezelt gyerekek, fiatalok tanulási elmaradásának megszüntetésére és az iskolai rehabilitáció elősegítésére.

- Gabnai Katalin, *Drámajátékok.* Marczibányi Téri Művelődési Központ, Bp., 1987.
- Kaposi László (szerk.), *Drámapedagógiai olvasókönyv.* Magyar Drámapedagógiai Társaság - Marczibányi Téri Művelődési Központ, Bp., 1995.
- Pinczésné Palásthy Ildikó, *Dráma, pedagógia, pszichológia.* Pedellus, Debrecen, 2003.
- Szekszárdi Judit, *Utak és módok.* Iskolafejlesztési Alapítvány - Magyar ENCORE, Bp., 1995.
- Kultsár Szabolcsné (szerk.), *Lélek, játék, nevelés: szöveggyűjtemény a dramatikus nevelés tárgyköréből.* M-Ár-Kusz 1994, Hajdúböszörmény, 1995.

KLINIKAI GYERMEKLÉLEKTAN

A kurzus célja, hogy a társszakmákkal való sikeres együttműködés érdekében a résztvevők megismerjék a kórházban tartózkodó gyermekeknél és serdülőknél lehetséges főbb pszichés problémákat. A lélektani folyamatok megértése által, azokra érzékenyen reagálva hatékonyan segíthessék a rábízottak személyiségfejlődését, számukra minél megfelelőbb pedagógiai környezetet tudjanak biztosítani.

- BALÁZS, J. – MIKLÓSI, M. (szerk.)(2015): *A gyermek- és ifjúkor pszichés zavarainak tankönyve.* Semmelweis Kiadó, Budapest
- BNO-10 zsebkönyv – DSM-IV-TR meghatározásokkal. Animula, Budapest, 2004.
- KOPP, M. – BERGHAMMER, R. (szerk.)(2009): *Orvosi pszichológia.* Medicina Könyvkiadó Kft., Budapest, 435-449.

KONFLIKTUSKEZELÉS-AGRESSZIÓKEZELÉS

A kurzus célja: A hallgatók ismerjék meg a konfliktusok okait, tipológiáját, értelmezésének és elemzésének lehetőségeit, a konfliktuskezelés módszereit és annak alternatív módjait, A kurzus gyakorlatorientált, szituációs gyakorlatokon, eseteken keresztül történik a konfliktusmegoldás modellezése.

- 📖 Csemáné Dr Váradi Erika, Dr. Gilányi Eszter (2011): Alternatív vitarendezés. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., e-tananyag http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0049_23_alternativ_vitarendezes/adatok.html
- 📖 Lovas Zsuzsa – Herczog Mária (1999): Mediáció, avagy a fájdalommentes konfliktuskezelés. Múzsák Kiadó, Budapest. ISBN: 963 564 596 2
- 📖 Strasser F.-Randolph P. (2005): Mediáció. A konfliktusmegoldás lélektani aspektusai. Budapest: Nyitott Könyvműhely Kiadó ISBN 9638678836
- 📖 Szőke-Milinte Enikő (2006.): Konfliktuskezelés és pedagógusmesterség. Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum, Budapest
- 📖 Szekszárdi Júlia: Konfliktusok pedagógiája. Veszprémi Egyetemi Kiadó, 2002. ISBN:9639220841
- 📖 Szilágyi István Az agresszió kezelésének pedagógiai lehetőségei. <http://rmpsz.ro/uploaded/tiny/files/magiszter/2009/tavasz/04.pdf>

MAGATARTÁSZAVAROK

A kurzus célja, hogy a résztvevők ismerjék a főbb externalizáló és internalizáló gyermek- és serdülőkorú magatartási és egyéb pszichés problémákat, valamint az elemzés, a megelőzés és a kezelés főbb pedagógiai eszközeit, módszereit.

- 📖 BUDA, M. (2012): *Tehetünk ellene? – A gyermeki agresszió.* Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest
- 📖 N. KOLLÁR, K. – SZABÓ, É. (2004): *Pszichológia pedagógusoknak.* Osiris Kiadó, Budapest, 427-448.
- 📖 RANSCHBURG, J. (2006): *Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban.* Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
- 📖 VETRÓ, Á. (szerk.) (2008): *Gyermek- és ifjúságpszichiátria.* Medicina, Budapest

FEJLESZTŐPEDAGÓGIA

A kurzus célja megismertetni a nevelés és fejlesztés elméletét, azoknak a különböző korosztályú gyermekeknek, tanulóknak a differenciált személyiségformálásának folyamatát, tevékenységeit, azok tervezését, módszereit, a családdal való együttnevelés lehetőségeit, akiknek a fejlődése átmenetileg vagy tartósan eltér a korosztályától valamilyen ok miatt. Esetükben a fejlődés üteme, iránya és jellemzően nem jelentenek sajátos nevelési igényt. Ismerjék meg a fejlesztési terv készítését, fejlesztés lépéseit és szabályait, területeit (kognitív, nyelvi, motoros és szociális képességek és készségek).

- 📖 BAGDY, E., TELKES, J (1990): *Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában.* Tankönyvkiadó, Budapest
- 📖 KOVÁCS, F., VIDOVSZKY, G. (2000): *Alapok. Az Anonymus Alapítvány fejlesztő pedagógus képzése.* Anonymus Alapítvány, Bicske
- 📖 MARTONNÉ TAMÁS, M. (szerk.) (2002): *Fejlesztőpedagógia.* ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 7.; 11-66., 72-104., 117-158., 181-200., 234-337. o.
- 📖 RANSCHBURG, J (2012): *Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban* Saxum Kiadó Kft.
- 📖 RANSCHBURG, J.: (2009): *Nyugtalan gyerekek.* Saxum Kiadó Kft.

SZOCIÁLTERÁPIÁS SZEREPJÁTÉK

A kurzus célja: Olyan önálló, a szociális területre jellemző (kezelési) módszer adása, mely alapvetően a kliensek lehetőségeit és képességeit tartja szem előtt, az ő erősségeikre épít. A veszélyeztetett személyiség kezelésében az ember öngyógyító erőit mozgósítja, s alapvetően a kliensek énrészeire épít.

- Bagdy Emőke – Telkes József: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Tankönyvkiadó, Budapest, 1999. A tanulók szociális készségeit fejlesztő csoportmódszerek és programok 165-185.p.ISBN:9789631922356
- Adelheid Stein: A SZOCIÁLTERÁPIÁS SZEREPJÁTÉK (2005)
- http://www.msztiszje.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=55&Itemid=120&lang=hu
- Herbert Huber: A SZOCIÁLTERÁPIÁS SZEREPJÁTÉK (2005)
- http://www.msztiszje.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=57&Itemid=122&lang=hu
- Hanák Zsuzsanna: Kommunikációs ismeretek és készségfejlesztés (hallgatói munkafüzet, multimédiás CD-ROM, tanári segédlet) EKF, 2001.
- Rudas János: Javne örökösei Lélekben Otthon Kiadó, Budapest,2009. Első rész15-77.p. ISBN978-963-9771-19-

GYERMEKPSZICHIÁTRIA

A kurzus célja, hogy hallgatók rendelkezzenek átfogó ismeretekkel a gyermekpszichiátria területeiről, ismerjék az alapfogalmakat, a klasszifikációs rendszereket, az állapotok okait, kezelési módjait.

- VETRŐ, Á. (szerk.) (2008). A gyermek- és ifjúságpszichiátria. Budapest: Medicina Kiadó • VIKÁR, A., VIKÁR, Gy., SZÉKÁCS, E. (2014). Dinamikus gyermekpszichiátria. Budapest: Medicina Kiadó
- **Ajánlott irodalom:**
- GÁCSE, M. (2007). „Csodatévő virág”. Gyermekpszichiátriai esettanulmányok pedagógusoknak. Gyula: APC Stúdió

GYERMEKGYÓGYÁSZATI ALAPISMERETEK

A kurzus célja: Kórházpedagógia szakirányú továbbképzésben résztvevő pedagógus ismerje meg az egészséges gyermek testi és pszichés fejlődését. Legyen tájékozott a leggyakrabban előforduló tartós kezelést igénylő, gyermekkorban előforduló betegségekről. Segítse a beteg gyermek kórházi tartózkodásának elfogadását. Szerezzen ismereteket a krónikus beteg gyermek kórházi ellátásával kapcsolatos tevékenységekről. Munkáját önállóan, illetve más egészségügyi szakma képviselőivel összehangoltan, együttműködve tudja végezni, az egészségügyi ellátás valamennyi szintjén. Kompetencia szintjének megfelelően eredményesen tudjon részt venni a megelőző, gyógyító, oktató és rehabilitációs folyamatokban.

Korszerű szemlélettel és gyermekszertettel végezze a beteg gyermekek oktatását.

Megszerzett tudásával legyen olyan pedagógus, akinek a beteg gyermek az idegen környezetben is érti a szavát, azon a nyelven beszél, amelyiken otthon, az iskolában beszéltek a tanárai, az osztálytársai, amikor még egészséges volt.

- Dr. Majoros Mária - Lajtai Zsoltné Kollár Mónika: Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása EKF Líceum Kiadó (Eger), 2012.
- Stéger István: Klinikai ismeretek a gyermekgyógyászat köréből
- Dr. Balogh László: Gyermek ápolástan. A beteg csecsemők és gyermekek ápolása 2. 1984.

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS-EGÉSZSÉGKULTÚRA-REKREÁCIÓ

A kurzus célja: Az egészséget befolyásoló és meghatározó életmódjellemzők megismertetése, ok-okozati összefüggések felismertetése és beavatkozási lehetőségek megláttatása. A tananyag gyakorlatorientált feldolgozásával olyan gyakorlatban alkalmazható tudás létrehozása és az egészségfejlesztő tevékenység megjelenítésére való alkalmasság kialakítása. Az egészség fejlesztésére alkalmas leggyakoribb módszerek és eljárások adaptációinak megismertetése gyermekek mozgásnevelésére. Egészségfejlesztési programok tervezésének és megvalósításának elméleti és gyakorlati kérdéseinek megfogalmazása.

Barabás K. (2006): Egészségfejlesztés. Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest

Seregi J. – Várkonyi A. (2003): Gyermek és ifjúsághigiéné. SOTE EFK, Budapest

Dr. Horváth József (2008): Egészségügyi alapismeretek, Szociális Szolgáltatások, Bp

Bánhidi Miklós (2012): Leisure és Rekreáció - szaknyelvi értelmezés a külföldi szakirodalom tükrében. Rekreológia - Leisure Science (1):56-60.

Szakedolgozat: 10 kredit

Hajdúböszörmény, 2019. augusztus 15.